Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2025/3180

4.6.2025

OZNÁMENIE KOMISIE

Zverejnenie celkového počtu kvót v obehu v roku 2024 na účely trhovej stabilizačnej rezervy v rámci systému EÚ na obchodovanie s emisiami

(C/2025/3180)

1. Úvod

Európsky parlament a Rada prijali v roku 2015 rozhodnutie (EÚ) 2015/1814 ([1]) (ďalej len „rozhodnutie o trhovej stabilizačnej rezerve“) s cieľom vytvoriť trhovú stabilizačnú rezervu (ďalej len „trhová stabilizačná rezerva“ alebo „rezerva“) ako súčasť systému EÚ na obchodovanie s emisiami (ďalej len „systém EU ETS“) zriadeného smernicou 2003/87/ES ([2]) (ďalej len „smernica o ETS“). Trhová stabilizačná rezerva funguje od roku 2019. Jej účelom je zabrániť štrukturálnemu nadbytku emisných kvót na trhu EÚ s uhlíkom, čo by mohlo viesť k riziku, že systém EU ETS by nevyslal investičný signál potrebný na splnenie cieľa EÚ v oblasti znižovania emisií. Okrem toho je účelom rezervy zvýšiť odolnosť systému EU ETS voči nerovnováhe medzi ponukou a dopytom, a tak zabezpečiť bezproblémové fungovanie trhu EÚ s uhlíkom.

Podľa článku 1 ods. 4 rozhodnutia o trhovej stabilizačnej rezerve Komisia každý rok uverejňuje celkové množstvo kvót v obehu za predchádzajúci rok. Tento údaj je rozhodujúci pre fungovanie trhovej stabilizačnej rezervy, teda to, či sa kvóty stiahnu z aukčného objemu a umiestnia do rezervy alebo sa z rezervy uvoľnia a bude sa s nimi obchodovať formou aukcie. Každoročné uverejňovanie celkového množstva kvót v obehu je preto dôležitým prvkom trhovej stabilizačnej rezervy a systému EU ETS.

Komisia 3. júna 2024 uverejnila celkové množstvo kvót v obehu za rok 2023, ktoré predstavovalo 1 111 736 535 kvót ([3]). Na základe toho sa v období od 1. septembra 2024 do 31. augusta 2025 malo do trhovej stabilizačnej rezervy umiestniť 266 816 768 kvót. Počet kvót v rezerve, ktorých platnosť bola zrušená k 1. januáru 2024, predstavoval celkovo 381 744 844.

Toto oznámenie predstavuje deviate uverejnenie celkového množstva kvót v obehu a týka sa roku 2024. Obsahuje podrobné informácie o výpočte a množstve kvót, ktoré sa umiestnia do rezervy v období od 1. septembra 2025 do 31. augusta 2026. Uvádza sa v ňom aj množstvo kvót v rezerve, ktorých platnosť bola zrušená k 1. januáru 2025.

2. Fungovanie trhovej stabilizačnej rezervy

Trhová stabilizačná rezerva sa spúšťa automaticky, keď celkové množstvo kvót v obehu presiahne stanovené rozpätie. Kvóty sa stiahnu z aukčného objemu a umiestnia do rezervy, keď celkové množstvo kvót v obehu prekročí prahovú hodnotu 833 miliónov kvót. Miera príjmu rezervy je stanovená na 24 % celkového množstva kvót v obehu, ak je ich počet vyšší ako 1 096 miliónov. Keď sa celkové množstvo kvót v obehu pohybuje v rozpätí od 833 miliónov do 1 096 miliónov kvót, príjem predstavuje rozdiel medzi celkovým množstvom kvót v obehu a 833 miliónmi kvót. Ak celkové množstvo kvót v obehu klesne pod hraničnú hodnotu 400 miliónov, z rezervy sa uvoľní 100 miliónov kvót na obchodovanie formou aukcie. Počas 12 mesiacov sa kvóty buď umiestňujú do rezervy, alebo z nej uvoľňujú. Od roku 2023 sa kvóty umiestnené v rezerve, ktoré presahujú prahovú hodnotu 400 miliónov, stávajú k 1. januáru každého roka neplatnými.

Podľa článku 1 ods. 5 rozhodnutia o trhovej stabilizačnej rezerve a v súlade s týmto oznámením sa 24 % celkového množstva kvót, ktoré sú v obehu k 31. decembru 2024, alebo rozdiel medzi celkovým množstvom kvót v obehu a 833 miliónmi kvót umiestni do rezervy na 12-mesačné obdobie, ktoré sa začína 1. septembra 2025. Zodpovedajúce množstvo kvót sa odpočíta od aukčných objemov členských štátov EÚ, troch krajín Európskeho hospodárskeho priestoru – Európskeho združenia voľného obchodu (Island, Lichtenštajnsko a Nórsko) a v prípade výroby elektrickej energie v Severnom Írsku aj od aukčného objemu Spojeného kráľovstva. Tieto kvóty sa odpočítajú v súlade s príslušnými aukčnými podielmi krajín.

([1]) Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1814 zo 6. októbra 2015 o zriadení a prevádzke trhovej stabilizačnej rezervy systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii a o zmene smernice 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 264, 9.10.2015, s. 1).

([2]) Smernica 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. októbra 2003, o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32).

([3]) Oznámenie Komisie – Zverejnenie celkového počtu kvót v obehu v roku 2023 na účely trhovej stabilizačnej rezervy v rámci systému EÚ na obchodovanie s emisiami zriadeného smernicou 2003/87/ES (Ú. v. EÚ C, C/2024/3415, 3.6.2024,, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3415/oj).

Podľa článku 1 ods. 5 rozhodnutia o trhovej stabilizačnej rezerve sa do 31. decembra 2030 nezahŕňajú do výpočtu príslušných podielov na účely trhovej stabilizačnej rezervy kvóty pridelené v rámci systému EU ETS na účely solidarity a rastu ([4]).

3. **Celkové množstvo kvót v obehu**

Podľa článku 1 ods. 4 rozhodnutia o trhovej stabilizačnej rezerve predstavuje celkové množstvo kvót v obehu v danom roku *kumulatívne množstvo kvót, ktoré sa v období od 1. januára 2008 vydali v súvislosti so zariadeniami a lodnými spoločnosťami a neumiestnili do rezervy, a to vrátane množstva kvót vydaných podľa článku 13 ods. 2 smernice 2003/87/ES, v znení účinnom 18. marca 2018, v danom období a vrátane nárokov na používanie medzinárodných kreditov uplatnených zariadeniami v rámci systému EU ETS do 31. decembra daného roku, po odpočítaní kumulatívnych ton overených emisií zo zariadení a lodných spoločností v rámci systému EU ETS od 1. januára 2008 do 31. decembra toho istého roku a všetkých kvót zrušených v súlade s článkom 12 ods. 4 smernice 2003/87/ES.*

Stručne povedané, celkové množstvo kvót v obehu relevantné pre fungovanie trhovej stabilizačnej rezervy sa vypočíta pomocou tohto aktualizovaného vzorca:

celkové množstvo kvót v obehu – ponuka – dopyt

V tomto oznámení sú podrobne opísané oba prvky vzorca. Na konci oznámenia sa nachádza tabuľka s prehľadom všetkých číselných údajov.

V článku 1 ods. 4a prvom odseku rozhodnutia o trhovej stabilizačnej rezerve sa stanovuje, že *od roku 2024 sa do výpočtu celkového množstva kvót v obehu v ktoromkoľvek danom roku zahŕňa kumulatívne množstvo kvót vydaných v súvislosti s leteckou dopravou a kumulatívne tony overených emisií z leteckej dopravy v rámci systému EU ETS, pričom sa vylučujú emisie z letov na trasách, na ktoré sa vzťahuje kompenzácia vypočítaná podľa článku 12 ods. 6 smernice 2003/87/ES, a to od 1. januára 2024 do 31. decembra toho istého daného roku.*

Systém EU ETS sa od 1. januára 2024 vzťahuje na emisie z činností námornej dopravy. Množstvo kvót vydaných lodným spoločnostiam a overené emisie lodných spoločností od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024 sú preto zahrnuté do výpočtu celkového množstva kvót v obehu na rok 2024. V článku 1 ods. 4a druhom pododseku rozhodnutia o trhovej stabilizačnej rezerve sa stanovuje, že *kvóty zrušené podľa článku 3gb smernice 2003/87/ES sa považujú za vydané na účely výpočtu celkového množstva kvót v obehu.*

Ponuka

Ponuka kvót na trhu EÚ s uhlíkom pozostáva z týchto prvkov:

— kvóty prenesené ([5]) z fázy 2 systému EU ETS (2008 – 2012), ktoré predstavovali **1 749 540 826** kvót ([6]),

— kvóty pridelené bezodplatne od 1. januára 2013 do 31. decembra 2024 ([7]) vrátane kvót pridelených z rezervy pre nových účastníkov. Tento objem predstavuje **8 747 619 334** kvót ([8]),

([4]) Článok 10 ods. 2 písm. b) smernice 2003/87/ES.

([5]) Kvóty vydané počas fázy 2 systému EU ETS (2008 – 2012), ktoré neboli odovzdané na pokrytie overených emisií ani zrušené, boli „prenesené“ na použitie na začiatku fázy 3 systému EU ETS (2013 – 2020). Tieto kvóty boli zrušené a súčasne sa vo fáze 3 vytvorilo rovnaké množstvo kvót. Toto číslo teda predstavuje presné množstvo emisných kvót EU ETS, ktoré boli v obehu na začiatku fázy 3 systému EU ETS.

([6]) COM(2015) 576 Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade – Správa o pokroku opatrení v oblasti klímy vrátane správy o fungovaní trhu s uhlíkom a správy o preskúmaní smernice 2009/31/ES o geologickom ukladaní oxidu uhličitého.

([7]) Podľa článku 1 ods. 4a rozhodnutia o trhovej stabilizačnej rezerve sa v prípade leteckej dopravy zohľadňujú kvóty pridelené bezodplatne od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024.

([8]) Bezodplatne pridelené kvóty vychádzajú z údajov získaných z registra Únie k 1. aprílu 2025 vrátane údajov zo systému EU ETS týkajúcich sa prevádzkovateľov lietadiel pod správou Švajčiarska.

— kvóty, s ktorými sa obchodovalo formou aukcie, od 1. januára 2013 ([9]) do 31. decembra 2024 ([10]) a kvóty použité na účely flexibility v období 2021 – 2024 podľa článku 6 nariadenia (EÚ) 2018/842 (ďalej len „nariadenie o spoločnom úsilí“) ([11]). Podľa správ z aukcií na spoločnej aukčnej platforme a na relevantných nezávislých platformách ([12]) predstavoval objem kvót, s ktorými sa obchodovalo formou aukcie vrátane takzvaných skorších aukcií, **8 190 671 500** kvót. K tomuto objemu sa musí pripočítať **28 855 152** kvót v rámci flexibility stanovenej v článku 6 ods. 2 nariadenia o spoločnom úsilí ([13]),

— kvóty speňažené na účely programu NER300. Európska investičná banka speňažila celkovo **300 000 000** kvót,

— medzinárodné kredity uplatnené vo vzťahu k emisiám od roku 2013 do 31. decembra 2020 ([14]). Zariadenia použili vo vzťahu k emisiám, ktoré vyprodukovali, **497 248 017** medzinárodných kreditov ([15]),

— podľa článku 1 ods. 4 rozhodnutia o trhovej stabilizačnej rezerve sa **do výpočtu celkového množstva kvót v obehu už nezahrňujú** kvóty umiestnené do trhovej stabilizačnej rezervy.

Dopyt

Dopyt po kvótach na trhu EÚ s uhlíkom zahŕňa celkové overené emisie subjektov zodpovedných za dodržiavanie predpisov od 1. januára 2013 ([16]) do 31. decembra 2024 ([17]), ktoré predstavujú **18 365 179 314** ton ([18]), a **705 930** kvót zrušených počas tohto obdobia podľa článku 12 ods. 4 smernice o ETS.

Celkové množstvo kvót v obehu

Na základe uvedených skutočností predstavuje celkové množstvo kvót v obehu v roku 2024 **1 148 049 585** kvót.

Kvóty umiestnené v trhovej stabilizačnej rezerve

Po zrušení platnosti kvót 1. januára 2024 zostalo v rezerve **400 000 000** kvót.

([9]) V tomto údaji sú zahrnuté takzvané skoršie aukcie, t. j. kvóty platné vo fáze 3 systému EU ETS (2013 – 2020), s ktorými sa obchodovalo formou aukcie pred 1. januárom 2013.

([10]) Podľa článku 1 ods. 4a rozhodnutia o trhovej stabilizačnej rezerve a vzhľadom na to, že systém EU ETS sa od 1. januára 2024 vzťahuje na činnosti námornej dopravy, v prípade leteckej a lodnej dopravy sa zohľadňujú kvóty, s ktorými sa obchodovalo formou aukcie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024.

([11]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 z 30. mája 2018 o záväznom ročnom znižovaní emisií skleníkových plynov členskými štátmi v rokoch 2021 až 2030, ktorým sa prispieva k opatreniam v oblasti klímy zameraným na splnenie záväzkov podľa Parížskej dohody, a o zmene nariadenia (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 26).

([12]) Správy z aukcií: European Energy Exchange (Európska energetická burza, https://www.eex.com/en/market-data/market-data-hub/environmentals/eu-ets-auctions) a burza Intercontinental Exchange (https://www.ice.com/report/148).

([13]) Nariadenie (EÚ) 2018/842 obsahuje ustanovenie o jednorazovej flexibilite, vďaka ktorej môžu členské štáty v rokoch 2021 – 2030 spoločne zrušiť až 100 miliónov emisných kvót EU ETS, aby mohli splniť svoje príslušné ciele v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov podľa tohto nariadenia. Uvedené ustanovenie o flexibilite sa týka členských štátov, ktorých ciele výrazne prekračujú priemer EÚ aj ich potenciál nákladovo efektívneho zníženia emisií, ako aj členských štátov, ktoré v roku 2013 nepridelili priemyselným zariadeniam žiadne bezplatné emisné kvóty EU ETS. Zrušia sa kvóty z aukčného objemu príslušného členského štátu podľa článku 10 smernice o ETS. Pri určovaní celkového množstva kvót v obehu na účely trhovej stabilizačnej rezervy v danom roku sa zrušené kvóty považujú za emisné kvóty EU ETS v obehu.

([14]) Od roku 2021 nie je možné používať medzinárodné kredity na dosiahnutie súladu.

([15]) Na základe výpisu z registra Únie z 1. apríla 2025. Tieto medzinárodné kredity zahŕňajú len tie kredity, ktoré boli vymenené za kvóty EÚ vo fáze 3 systému EU ETS (2013 – 2020). Približne 1,1 miliardy medzinárodných kreditov, ktoré by sa mohli priamo použiť na účely dosiahnutia súladu vo fáze 2 systému EU ETS (2008 – 2012), sa odráža v počte kvót prenesených z fázy 2.

([16]) Pokiaľ ide o overené emisie v období 2008 – 2012 (fáza 2), pozri poznámku pod čiarou č. 5.

([17]) Podľa článku 1 ods. 4a rozhodnutia o trhovej stabilizačnej rezerve, a vzhľadom na to, že systém EU ETS sa od 1. januára 2024 vzťahuje na činnosti námornej dopravy, v prípade leteckej a lodnej dopravy sa zohľadňujú overené emisie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024.

([18]) Celkové overené emisie vychádzajú z údajov získaných k 1. aprílu 2025 z registra Únie a zo švajčiarskeho registra ETS pre emisné kvóty EU ETS pre prevádzkovateľov lietadiel pod správou Švajčiarska. Tento údaj zahŕňa overené emisie nahlásené do 31. marca 2025, čo bol termín na nahlásenie v systéme EU ETS. Emisie nahlásené po tomto dátume sa v celkovom množstve nezohľadňujú.

V súlade s oznámeniami o celkovom množstve kvót v obehu za posledné roky boli do rezervy umiestnené tieto objemy kvót:

— **181 567 159** kvót od 1. januára 2024 do 31. augusta 2024 ([19]),

— **88 938 927** kvót od 1. septembra 2024 do 31. decembra 2024 ([20]),

K 31. decembru 2024 bolo v trhovej stabilizačnej rezerve **670 506 086** kvót. Podľa článku 1 ods. 5a rozhodnutia o trhovej stabilizačnej rezerve sa 1. januára 2025 zrušila platnosť **270 506 086** kvót. V rezerve zostáva **400 000 000** kvót.

4. **Záver**

V súlade s rozhodnutím o trhovej stabilizačnej rezerve sa v priebehu 12 mesiacov od 1. septembra 2025 do 31. augusta 2026 umiestni do rezervy celkovo **275 531 900** kvót.

Uverejnenie celkového množstva kvót v obehu na budúci rok určí fungovanie trhovej stabilizačnej rezervy od septembra 2026 do augusta 2027.

Prehľad

Ponuka	
a) kvóty prenesené z fázy 2 (2008 – 2012)	1 749 540 826
b) kvóty pridelené bezodplatne od 1. januára 2013 do 31. decembra 2024 vrátane kvót z rezervy pre nových účastníkov	8 747 619 334
c) kvóty, s ktorými sa obchodovalo formou aukcie od 1. januára 2013 do 31. decembra 2024, vrátane skorších aukcií	8 190 671 500
d) kvóty použité na účely flexibility v rokoch 2021 – 2024 podľa článku 6 nariadenia (EÚ) 2018/842	28 855 152
e) kvóty speňažené na účely programu NER300	300 000 000
f) medzinárodné kredity uplatnené vo vzťahu k emisiám od roku 2013 do 31. decembra 2020	497 248 017
Súhrn (ponuka)	19 513 934 829
Dopyt	
a) overené emisie (v tonách) v rámci systému EU ETS od 1. januára 2013 do 31. decembra 2024	18 365 179 314
b) kvóty zrušené podľa článku 12 ods. 4 smernice 2003/87/ES do 31. decembra 2024	705 930
Súhrn (dopyt)	18 365 885 244
Celkové množstvo kvót v obehu	1 148 049 585

([19]) Oznámenie Komisie – Zverejnenie celkového množstva kvót v obehu v roku 2022 na účely trhovej stabilizačnej rezervy v rámci systému EÚ na obchodovanie s emisiami (Ú. v. EÚ C 172, 15.5.2023, s. 1). Ako sa uvádza v bode 4 tohto oznámenia, v období od 1. septembra 2023 do 31. augusta 2024 sa do trhovej stabilizačnej rezervy umiestnilo 272 350 737 kvót. Objem zodpovedajúci obdobiu od 1. januára do 31. augusta 2024 predstavoval 181 567 159 kvót.

([20]) C/2024/3415, ako sa uvádza v poznámke pod čiarou 3. Ako sa uvádza v bode 4 tohto oznámenia, v období od 1. septembra 2024 do 31. augusta 2025 sa do trhovej stabilizačnej rezervy umiestni 266 816 768 kvót. Objem zodpovedajúci obdobiu od 1. septembra do 31. decembra 2024 predstavoval 88 938 927 kvót.